

Karl Saller
1902—1969

Az utóbbi időben sajnálatosan gyakran jelentkezőnk folyóiratunkban e „Megemlékezés” rovatval. — 1969. október 15-én rövid, de súlyos betegség után elhunyt Prof. Dr. phil. (rer. nat.), Dr. med., Dr. phil. h. c. Karl SALLER, korunk német antropológiájának egyik színes egyénisége.

1902-ben született Kempton/Allgäu-ban. Gimnáziumi tanulmányait Nürnbergben és Regensburgban végzi, majd a müncheni egyetemen orvosi és természettudományos tanulmányokat folytat. 1924-ben doktorál antropológiából MARTINNÁL, 1926-ban pedig orvosdoktori címet szerez ROMEISNÉL. 1924—26 között a müncheni Antropológiai Múzeumban dolgozik, 1926—28 között pedig a göttingeni egyetem Antropológiai Intézetében tanáreségéd. Ott szerzi meg a magántanári habilitációt is, anatómiából és antropológiából. Különböző szakmai problémák megítélésében, elsősorban a rasszkérdésben egyre gyakrabban és egyre élesebben szembekerül az akkor már hatalomra jutó nációkkal. Egyetemi előrehaladása emiatt lehetetlenné válik. Bár a göttingeni egyetem orvoskara kétszer kínál fel neki katedrát, politikai okokból nem nevezik őt ki. Évekig mint orvos dolgozik egy badenweileri szanatóriumban. 1939—45 között katonaoorvos, és a háború után is orvosként kezdi meg tevékenységét Stuttgartban. 1946-ban rehabilitálják őt Göttingenben. Ugyanabban az évben a müncheni egyetem orvoskara anatómiából (antropológiából és alkattanból) magántanárrá habilitálja. 1948-ban ugyanez az egyetem kinevezi őt az antropológia professzorává. Az Antropológiai Intézet vezetése mellett az Antropológiai Múzeum igazgatását is ellátja, és az orvosi karon is tart előadásokat az alkattan témaköréből. 1958-ban — Európában az elsők között — intézetének nevét megváltoztatja „Antropológiai és Humánogenetikai Intézet” elnevezésre, ezzel is kifejezésre juttatva a modern kutatási irányt, amelyet képviselt. 1962-ben a jénai egyetem díszdoktorrá avatja; a berlini egyetem Humboldt-éremmel, a prágai egyetem Hrdlička-éremmel tünteti ki, tudományos munkássága elismeréséül. 1949-óta tagja volt a Nemzetközi Antropológiai és Ethnológiai Társaság Európai Állandó Tanácsának, és tagja volt több német és külföldi tudományos társaságnak is.

SALLER professzor számos dolgozata mellett néhány könyvét kell kiemelniünk, elsősorban MARTIN *Lehrbuch der Anthropologie*-jének átdolgozását, amely 1954 és 1966 között jelent meg négy kötetben, és amely valamennyi antropológiai intézet könyvtárában megtalálható. Ugyancsak fontos a *Leitfaden der Anthropologie*; ezt a tankönyvet hallgatói számára írta (2. kiadás 1964-ben). Szívesen olvastuk a CES-Bücherei sorozatban megjelent kis könyveit: *Grundlagen der Anthropologie* (1949), *Art- und Rassenlehre des Menschen* (1949), *Angewandte Anthropologie* (1951) stb.

SALLER professzort alkotó teljében ragadta el a halál. Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Dr. Eiben Ottó